

ΡΟΕΤΙ GRECI CONTEMPORANEI

Έφη Καλογεροπούλου (Efi Kaloyeroπούλου)
Γλυκερία Μπασδέκη (Glykeria Basdèki)
Βάσω χριστοδούλου (Vasso Christodoύλου)

Poeti Greci Contemporanei

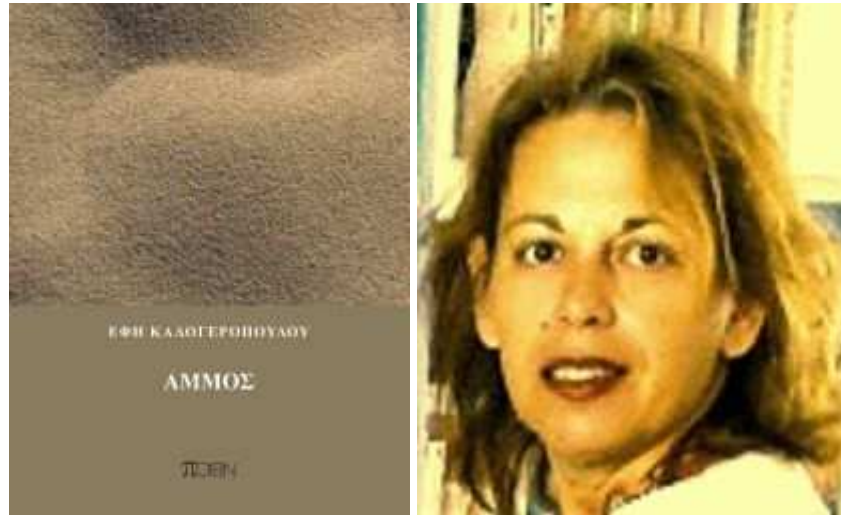

E. Kaloyeroπούλου / G. Basdèki / V. Christodoùlou

**Cinque poetesse greche
Parte II**

(Cura e traduzione di Massimiliano Damaggio)

Έφη Καλογεροπούλου
Efi Kaloyeroπούλου

Ναυαγοί

Ξεβράστηκαν
στη στεριά της μέρας
κάποιοι κρατώντας κομμάτι νύχτα
και άλλοι θάλασσα
όσοι γλίτωσαν είχαν κιόλας ξεχάσει
οι άλλοι νεκροί ακόμη
μα προπαντός πλυμένοι
στέγνωσαν στις πέτρες
ο καιρός δεν τους ξεχώριζε
και αυτοί που σώθηκαν
και οι άλλοι άφησαν πίσω
τις κομμένες τους ουρές.

Nafraghi

Gettati sulla riva
sulla terraferma del giorno
alcuni stringendo un pezzo di notte
e altri mare
gli scampati avevano già scordato
e gli altri ancora morti
ma più di tutto lavati
asciugavano sulle pietre
il tempo non li distingueva
e chi s'era salvato
e gli altri si lasciavano
alle spalle code spezzate.

Το κλειδί

Έσπρωχνε το Λόρατο
με τα χέρια
μετά κουράστηκε
τέντωσε τις παλάμες,
άνοιξε τα δάχτυλα
κι ανάμεσα
πέρασαν σειρές με πρόσωπα
το ένα πίσω από το άλλο
ύστερα άδειασε ο αέρας
κι έφυγε κι αυτός
όταν έμεινε μόνος
στο κενό κλείδωσε
το δικό του πρόσωπο
και
πέταξε
το κλειδί.

La chiave

Spingeva l'Invisibile
con le mani
poi si stancò
allungò i palmi,
aprì le dita
e in mezzo
passarono file con volti
uno dietro l'altro
dopo si svuotò l'aria
e anch'essa se ne andò
quando restò solo
chiuse a chiave nel vuoto
il suo proprio volto
e
gettò
la chiave.

Δίχως τέλος

άρχισε να βρέχει
δίχως τέλος
έσταζε ο χρόνος
πρόσωπα ληστών και αγίων
μάτια τυφλών
που φυλάκισαν την αθωότητα
για πάντα
κραυγές χαμένων από λάθος
στα σκοτάδια

έβρεχε λάσπη
κι άλλα τέτοια αντικείμενα

Senza fine

cominciò a piovere
senza fine
il tempo gocciolava
volti di santi e di ladri
occhi di ciechi
che serbarono l'innocenza
per sempre
urla di perduti per errore
nell'oscurità

pioveva fango
e altri oggetti simili

Θα με ξεχάσεις, ναι...

Θα με ξεχάσεις, ναι
άγνωστοι θα ταξιδέψουμε στο τέλος
θα μας ξεμάθουν τα χέρια μας.
Εσύ θα αφήσεις πίσω σου εμένα
κι εγώ θα σπρώξω το εμείς στο πάντα.

Είναι που φυσάει δυνατά και στέκεσαι στο παράθυρο,
δεν μιλάς, δεν ακούς, μόνο κοιτάζεις τα δέντρα
και εγώ κοιτάζω εσένα που κοιτάζεις, και τη πλάτη σου.

Το τζάμι διαλύεται
δεν ξεχωρίζω πια το μέσα απ' το έξω.

Και να φυσάει,
να μη κινδυνεύω πια απ' τη σιωπή σου θέλω.

Θα με ξεχάσεις, ναι
θα φύγεις
το λευκό θα μας σιεπάσει
ο αέρας θα πάψει.

Δεν είναι το σκοτάδι που με τρομάζει
το χυμένο ανάμεσά μας
το σκοτωμένο σκοτεινό θα μένει.
Είναι που δεν μπορώ απόψε
να κλείσω το παράθυρο.

Mi scorderai, sì...

Mi scorderai, sì
sconosciuti viaggeremo verso il termine
le nostre mani ci disimpareranno.
Tu ti lascerai dietro me
e io spingerò il noi nel sempre.

C'è che soffia forte e stai in piedi alla finestra,
non parli, non senti, solo guardi gli alberi
e io guardo te che guardi, e la tua schiena.

Il vetro si scioglie
non distinguo più il dentro dal fuori.

E che soffi,
non voglio più essere in pericolo per il tuo silenzio.

Mi scorderai, sì
te ne andrai
ci coprirà il bianco
il vento cesserà.

Non mi spaventa l'oscurità
l'oscurità uccisa
e fra noi versata resterà.
C'è che questa sera non posso
chiudere la finestra.

Συχνά σε όνειρο...

Συχνά σε όνειρο
το παλτό της έβλεπε
άδειο από κορμί να πέφτει
τότε στο πάτωμα άπλωνε το χέρι
κι έλεγε
- να σώσω ό,τι προλάβω

Απόψε το χέρι της, άκουσε
την άκουσε
σύρθηκε στο σκοτάδι
άνοιξε τις ραφές, έσπισε τη φόδρα
ραμμένο με κλωστή, φαρδύ από ακινησία
χρόνο ξήλωσε.
Τίποτα δεν περισεύει, είπε
ένα κουβάρι τύλιξε, τόσο πρόλαβε
το πήρε κι έφυγε.
Μέρες αργότερα την είδαν
δίπλα στη θάλασσα να περπατά
Κι αν δεν υπάρχει χρόνος; έλεγε
Ένα κουβάρι είναι, τίποτα περισσότερο.

Και πάνοντας την άκρη του
το πέταξε στη θάλασσα.

Εδώ τελειώνει η θάλασσα στα χέρια μου
σκέφτηκε.

Spesso in sogno...

Spesso in sogno
vedeva il suo paltò
vuoto di corpo cadere
e allungava la mano al pavimento
e diceva
- salverò quel che potrò

Stasera ha sentito la sua mano
l'ha sentita
strisciare nell'oscuro
aprire le cuciture, lacerare la fodera
cucito con il filo, ampio di fissità
disfare il tempo.
Non avanza nulla, disse
avvolse un gomito, tanto riuscì
a prendere e fuggì.
Giorni dopo la videro
camminare accanto al mare
E se non ci fosse tempo? diceva
È un gomito, niente di più.

E prendendone un capo
lo gettò nel mare.

Qui termina il mare nella mie mani
pensò.

Γλυκερία Μπασδέκη
Glykeria Basdèki

Α' εθνική

έσταζε δίχτυα, όμορφος,
δεμένο γόνατο, γερός,
λεβέντης

πρώτη εθνική

*με κνηγάνε τα σκυλιά
κι ο
δαιτητής, μη με προδώσεις,
ψέλλισε*

*έφαγα ήττα, θέλουν τα
κομμάτια μου, δεν
ηρεμούν αλλιώς
οι φίλαθλοι*

μέσα στα αίματα μιλούσε,
έκλαιγε, ζητούσε
έλεος

ο χασογκόλης,
ο τερματοφύλακας,

ο πουλημένος
άντρας μου

Serie A

preso nelle reti, bello,
ginocchio fasciato, forte,
maschio

serie a

*mi inseguono i cani
e il
dietista, non tradirmi,
farfugliava*

*ho perso, mi vogliono
fare a pezzi, sennò
non si calmano
gli sportivi*

poi parlava nel sangue,
piangeva, chiedeva
pietà

lo scarpone,
il portiere,

il mio uomo
venduto

Winter kisses, summer tears

ήταν ο μήνας
Αύγουστος, ο
καύσωνας

η αμηχανία του
ιδρώτα, η
θερμοκρασία

που κανείς δεν
γνώριζε
επακριβώς

το καλοκαίρι
γενικώς

ήταν η λάθος
διαχείριση
του κλίματος

το
χαλασμένο
κλιματιστικό

ήταν που γνωριστήκαμε
χειμώνα, μην το
ψάχνεις

Winter kisses, summer tears

era il mese di
agosto, la
canicola

l'imbarazzo del
sudore, la
temperatura

che nessuno
sapeva
con certezza

l'estate
in genere

era l'errata
gestione
del clima

il
condizionatore
guasto

era che ci conoschemmo
d'inverno, *lascia*
perdere

Παιδικές χαρές

τον έσερνε, τον
τράβαγε, τον
κούναγε

μεγάλος μπέμπης, φαλακρός,
με τη στολή στο πάρκο
μέρα μεσημέρι

έφιππος
ο ερωτευμένος,
στ' αλογάκια

στις παιδικές χαρές
παιδάκι πάλι

κοτζάμ συνταγματάρχης
πεζικού να τραμπαλίζεται

κι εκείνη ν' ανεμίζει
κυλοτάκι

Le giostre

lo trascinava, lo
tirava, lo
cullava

il bambinone, pelato,
con l'uniforme al parco
in pieno giorno

l'innamorato
a cavallo,
sui cavallini

alle giostre
di nuovo bimbo

un colonnellone
di fanteria sull'altalena

e lei a sventolar
la mutandina

Γιατί βύθισα έναν Γάλλο ιμπρεσιονιστή
στη λειάνη της τουαλέτας

μη με τον Γάλλο
μη μ' αυτόν

να τον χωρίσω,
να τον στείλω αποσιευή,
να σταματήσω σούρτα φέρτα
κι αγαπούλες

πιέστηκα, στο λέγε λέγε, λύγισα,

τον έβρισκα, τον έστειλα, τον βούτηξα

τον
έπνιξα τον γάλλο άνθρωπο

*χάλια εντυπώσεις, δεν το συζητώ
θα άφησα στον ιμπρεσιονισμό*

Perché ho affogato un impressionista francese nella tazza del gabinetto

non col francese
non con lui

me ne devo liberare,
lo spedisco indietro,
basta questo viavai
e amorazzi

m'ha pressata, nel parla parla, ho ceduto

l'ho insultato, rimbambito, preso al collo

ho
affogato il francese

*brutte impressioni, non lo nego
lascero' all'impressionismo*

Η ζωή στη Βόννη

όταν τυχαία
συναντώ
κάποιον που πάτησε εκεί

φορτηγατζή,
τουρίστα,
μετανάστη

πάντα ρωτώ

πόσα μουσεία, πόσος πληθυσμός, *ναι, ναι -*
πολύ καλό πανεπιστήμιο, χάλια καιρός

και κατά κάποιον τρόπο
(εντελώς ανώριμο)

μαθαίνω νέα σου

La vita a Bonn

quando per caso
incontro
qualcuno che è stato là

camionista,
turista,
emigrato

chiedo sempre

quanti musei, quanti abitanti, *sì, sì -
ottima università, cattivo tempo -*

e in qualche modo
(del tutto immaturo)

so novità di te

Η μαμά είναι ποιήτρια

ω, ναι – η μαμά είναι
σπουδαία ποιήτρια

όλη τη μέρα μαγειρεύει κόμματα,
σκουπίζει χρόνους, σιδερώνει
πτώσεις

αντί να δει Δευτέρα βλέπει Τρίτη

λέει το πλυντήριο ωκεανό,
τη χύτρα υπερωκεάνειο

La mamma è poetessa

oh, sì – la mamma è
poetessa eccellente

tutto il giorno cucina virgole,
pulisce tempi, stira
casi

invece di vedere lunedì vede martedì

chiama atlantico la lavatrice,
transatlantico la pentola

Βάσω χριστοδούλου
Vasso Christodoulou

60
*αποκρύβεις τον μαύρο
σε φόντο γιοκό*

Βάσω Χριστοδούλου

Το μετά

Διαρκής κίνηση των πλανητών.
Αδιάκοπη δίψα για σύμπαντα.
Φλέγονται οι σκέψεις στο διάβα τ' ουρανού.
Τι υπάρχει μετά;
Ποιος ουρανός αλλάζει χρώμα
και προς τα πού θα κοιτάει το βλέμμα;
Πώς πιστεύεις στην αιωνιότητα;
Κοίτα γύρω σου.
Θ' αλλάξεις στο δευτερόλεπτο.
Μ' ένα κλείσιμο του ματιού κι η μέρα μικραίνει.
Ο αέρας φυσά σ' άλλο πρόσωπο.
Τι θα υπάρξει μετά;
Το τώρα "υψωμένο" σε μια δύναμη.

Il dopo

Continuo movimento dei pianeti.
Sete ininterrotta di universi.
I pensieri fiamme nel passaggio del cielo.
Cose c'è dopo?
Quale cielo cambia colore
e verso cosa si volgerà lo sguardo?
Come credere nell'eternità?
Guardati attorno.
Cambierai in un secondo.
In un batter d'occhio anche il giorno si fa più piccolo.
Il vento soffia su un altro volto.
Cosa ci sarà dopo?
L'adesso "innalzato" di una potenza.

Το υπόγειο

Ζω σ' ένα υπόγειο στο κέντρο.
Είμαι μερικά μέτρα κάτω απ' τη γη,
κι έτσι κάνει για μένα πάντα κρύο.
Το παράθυρό μου, ένα και τετράγωνο.
Να μου θυμίζει τις τέσσερις γωνίες των ανθρώπων.
Τη σκέψη, την ελπίδα, το φόβο και το ανείπωτο.
Δεν έχω έπιπλα. Τι να τα κάνω;
Αφού δεν έχω και τίποτα να ακουμπήσω πάνω τους.
Το έπιπλο, είναι για να επιπλέει στο άδειο,
να το σώζει απ' την ανυπαρξία.
Δεν έχω κουρτίνες. Πού θα τις κρεμούσα άλλωστε;
Τα κουρτινόξυλα 'γίναν ξυλοπόδαρα,
να φτάνω στο παράθυρο.
Πολλά τελικά τα μέτρα κάτω απ' τη γη.
Δεν έχω πόρτα, κι ούτε μέρος να σταθώ
στην πρώτη δόνηση.
Είμαι καλά κι ας μην έχω. Όλο το υπόγειο,
όλο κι όλο ένα δωμάτιο.
Τεράστιο φαντάζει τις Δευτέρες.
Τις Κυριακές μικραίνει.
Δεν έχω παράπονο. Αν είχα, θα ήμουν αγνώμων.
Εγώ όμως ξέρω. Ζω. Σ' ένα υπόγειο στο κέντρο.

Il seminterrato

Vivo in un seminterrato in centro.
Sto alcuni metri sotto terra,
e così per me fa sempre freddo.
La mia finestra, una e quadrata.
Per ricordarmi i quattro angoli dell'uomo.
Il pensiero, la speranza, la paura e l'indicibile.
Non ho mobili. Che me ne faccio?
Poiché non ho nulla da appoggiarci sopra.
Il mobile è per galleggiare nel vuoto,
per salvarlo dall'inesistenza.
Non ho tende. D'altronde dove le appenderei?
Le persiane oramai sono dei trampoli,
per arrivare alla finestra.
Insomma molti i metri sotto terra.
Non ho porta né posto dove stare
alla prima scossa.
Sto bene anche senza. Tutto il seminterrato,
in tutto una stanza.
Di lunedì sembra immenso.
Le domeniche si fa più piccolo.
Non mi lamento. Altrimenti sarei ingrata.
Ma io so. Vivo. In un seminterrato in centro.

Έβρεγα

Αναρωτιέσαι γιατί σ' αρέσει η βροχή.
Γιατί οι σταγόνες παραμορφώνουν
τις φιγούρες των ανθρώπων στα τζάμια.
Ξαφνικά χαμογελάνε και σου γνέφουν.
Σταμάτησε. Κι όλοι στρυφνοί.
Τόλμησε να χαμογελάσει κανείς;
Δεν είδα, έβρεγα.

Piovevo

Ti chiedi perché ti piaccia la pioggia.
Perché le gocce deformano
le sagome delle persone nei vetri.
D'improvviso sorridono e ti fanno un cenno.
Ha smesso. E tutti contorti.
Qualcuno ha provato a sorridere?
Non ho visto, piovevo.

Ο λίγος –η λίγη –το λίγο

Το λίγο, λέξη δισύλλαβη.
Διπρόσωπη. Λίγο, ως λίγο για κάποιους.
Λίγο, μα τόσο πολύ για μας τους άλλους.
Επίρρημα ποσοτικό. Ποιοτικό για μένα.
Δείγμα ποιότητας κι αντοχής.
Κάποτε κι επίθετο. Χωρίς φύλο.
Όχι ο λίγος, όχι η λίγη.
Μόνο το λίγο. Ουδέτερο.
Αποφασισμένο να μείνει λίγο.
Χωρίς να φοβάται μη συγκριθεί
και γίνει λιγότερο.
Το λίγο. Λέξη δισύλλαβη.
Φτάνουν δυο συλλαβές για να με σώσεις λίγο.

Il poco, la poca, poco

Poco, parola bisillaba.
Bifronte. Poco, come poco per alcuni.
Poco, ma così tanto per noi altri.
Avverbio quantitativo. Per me qualitativo.
Esempio di qualità e resistenza.
A volte anche aggettivo. Senza sesso.
Non il poco, non la poca.
Solamente poco. Neutro.
Deciso a rimanere poco.
Senza paura di un confronto
e diventare pochissimo.
Poco. Parola bisillaba.
Bastano due sillabe per salvarmi un poco.

Η μαριονέττα

Ζει μόνη, εκεί απέναντι σ' ένα τριάρι.
Το πήρε μεγάλο για να' χουν
τα παιδιά δικά τους δωμάτια.
Τώρα, το ένα είναι αποθήκη και τ' άλλο άδειο
για να θυμίζει την εικρεμότητα.
Ζει μόνη, εκεί απέναντι σ' ένα τριάρι.
Δεν πήρε σκύλο ή γάτα,
θα της μιλούσαν τα παιδιά της,
θα την αγκάλιαζαν, ήταν σίγουρη.
Τώρα, έχει για παρέα ένα σμήνος από “μετάνιωσα”.
“Ζούσε μόνη, εκεί απέναντι σ' ένα τριάρι”,
είπαν σήμερα το πρωί όταν την βρήκαν
στο άδειο δωμάτιο μόνη, σα μαριονέττα κι αιωρούμενη.

La marionetta

Vive sola, là di fronte, in un trilocale.

Lo prese grande perché avessero
i suoi ragazzi ognuno una stanza.

Ora una è un magazzino e l'altra vuota
perché ricordi la sospensione.

Vive sola, là di fronte, in un trilocale.

Non prese un cane o un gatto,
le avrebbero parlato i suoi ragazzi
l'avrebbero abbracciata, era certa.

Ora le fa compagnia uno sciame di “mi sono pentita”.
“Viveva sola, là di fronte, in un trilocale”,
han detto stamattina quando l'hanno trovata
sola nella stanza vuota, come una marionetta appesa.

Note biografiche delle autrici

Efi Kaloyeropòlou è nata al Pireo nel 1963. Laureata in fisica e in drammaturgia, lavora come insegnante di fisica nella pubblica istruzione. Ha pubblicato “*Utensili di viaggio*” (2008, edizioni Endimìon); “*Suono d'acqua*” (2010, edizioni Endimìon); “*Sabbia*” (2013 edizioni Metronòmos/Poiein).

Glykerìa Basdèki è nata a Làrissa nel 1969 e vive a Xànthi. Gestisce la rubrica “Crying Game” su Lifo.gr (noto portale di attualità). È attiva anche in ambito teatrale con trasposizioni di opere cinematografiche. Ha pubblicato “*E' pericolo aprire la porte a piccole sconosciute*” (1989, edizioni Plèyhron) e “*Caro, tira la catena*” (2012, edizioni Endimìon).

Vàso Christodoùlou è nata a Trìkala nel 1982, dove vive. Ha studiato filologia ellenica ad Atene. Lavora come insegnante nella pubblica istruzione. Scrive dall'età di 13 anni. Ha pubblicato “*60 sfumature di nero su fondo bianco*” (2012, edizioni Loyòn).

Poeti Greci Contemporanei (XIV) – Giugno 2014